N°. 65.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 12 AUGUSTUS

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den Augustus.

[illegible] een blijk willende geven [illegible] door de jongst gehouden verkiezingen vergrootte en gebleken sterkte, heeft thans de strenge veiligheidsmaatregelen die het in December ll. tegen de hoofden der republikeinsche en der Orleanisten-partij genomen heeft, gedeeltelijk ingetrokken. In den *Moniteur* van gisteren is een decreet van den Prins-President openbaar gemaakt, waarbij aan de heeren *Creton*, *Duvergier de Hauranne*, *Chambolle*, *Thiers*, *de Rémusat*, *J. de Lasteyrie*, *A. Thouret* en den generaal *Leydet* vrijheid gegeven wordt om in Frankrijk terug te komen; dezelfde vergunning wordt daarbij gegeven aan eenige leden der Bergpartij in de voormalige Wetgevende Vergadering: de heeren *Michel* (van Bourges), *Renaud*, *Joly*, *Th. Bac* en eenige anderen.

Gezegd dekreet wordt algemeen beschouwd als een voorbode van meerdere dergelijke maatregelen, die door velen gewenscht worden als zoo vele blijken dat de nieuwe orde van zaken gevestigd is en niet langer van de oude partijen gevaar ducht. Er is trouwens nog stof over voor meer dekreten van dezelfde strekking: de beroemde legeroversten die de parlementaire staatshuishouding zoolang verdedigden, de heer *Baze* en andere bekende Orleanisten, al de revolutionnaire en socialistische woordvoerders van de Bergpartij, allen te zamen een zeventigtal personen uitmakende, blijven nog in ballingschap ten gevolge der besluiten van 10 Januarij jl., waarbij hun of het verblijf in Frankrijk ontzegd, of gelast werd voor het oogenblik het Fransche grondgebied te verlaten. Of van degenen wier ballingschap thans geeindigd is, vooraf verklaringen van toetreding tot de tegenwoordige orde van zaken of van berusting daarin, gevergd of verkregen zijn, blijkt niet: ten opzigte der heeren *Thiers*, *Creton* en de *Remusat* wordt zulks in een van goederhand afkomstigen brief uit Parijs stellig ontkend.

— Volgens de *Patrie* zouden de grondslagen van het provisioneel traktaat met Belgie, zijn als volgt: het traktaat zou verlengd worden voor zes maanden, namelijk tot Januarij 1853. Als hoofdvoorwaarde van de vernieuwing van het traktaat stelt de Fransche regering, dat daarin een artikel zal worden opgenomen tot de onderdrukking van den nadruk. De Belgische regering, hoewel dit artikel in beginsel goedkeurende, dringt echter op eene compensatie aan, waaromtrent men het nog niet eens moet wezen.

Het *Journal des Débats* de komst van den heer *Liedts* alhier vermeldende, zegt tevens dat eene voorloopige overeenkomst voor de verlenging van het traktaat tot het einde des jaars zal getroffen worden, met het eenig oogmerk echter, om de verbreking van het oude traktaat dat ten einde liep, voor te komen, en binnen kort een nieuw te sluiten.

— Volgens den wensch van den President der republiek, zal in elk der veertien arrondissementen van het departement der Seine, bij gelegenheid van het feest van 15 Augustus, een huwelijk gesloten worden. Ieder paar zal bij die gelegenheid 3000 fr. uit de bijzondere fondsen van den President ontvangen.

— Men weet dat er sedert eenigen tijd onder de Fransche geestelijkheid verschillende gevoelens geuit zijn over de bruikbaarheid der heidensche geschriften van de Grieksche en Romeinsche oudheid als hulpmiddel eener beschaafde Christelijke opvoeding. Door nadere verklaringen van onderscheiden zijden, is het geschilpunt allengs vrij wat beperkt: zij die de studie van de geschriften der kerkvaders op de scholen van middelbaar onderwijs het dienstigst voor de vorming der jongelieden achten, willen daarbij het lezen van heidensche schrijvers behouden als hulpmiddel tot het vormen van den smaak; degenen die met deze laatste het meest ingenomen waren, erkenden dat de studie derzelve in Christelijken geest diende geleid en met het lezen van eenige der beste geschriften uit de oude Grieksche en Latijnsche kerk vereenigd te worden.

Thans wordt in de Parijsche bladen een brief openbaar gemaakt van den bisschop van Orleans van den 3den dezer maand, waaruit blijkt dat de onvoorwaardelijke verwerping der klassieke heidensche schrijvers en de uitsluiting derzelve van het middelbaar onderwijs, bij de meerderheid der Fransche bisschoppen geen bijval vindt, en dat men thans niet raadzaam acht verder openlijk over dit punt te twisten.

— De officiele *Moniteur* van den 7den dezer berigt het volgende: «Van den opperbevelhebber van het Fransche evolutie-eskader zijn gisteren te Parijs depêches onder dagteekening van den 30sten Julij ontvangen, die de vereffening melden van het geschil, hetwelk het eskader voor de muren van Tripoli had doen komen. Twee Fransche deserteurs hadden naar Tripoli de vlugt genomen. Men wilde hen aldaar dwingen om het Mohammedaansche geloof te omhelzen. Zij weigerden en riepen de bescherming in van den Franschen consul-generaal, die daarop hunne uitlevering eischte. Slechts aan één van hen gelukte het de woning van den consul te bereiken; maar hij werd aangevard en overvallen toen hij buiten die woning kwam, door de volksmenigte vervolgd en wreed mishandeld. De Turksche overheid kwam tusschen beide, maar alleen om den ongelukkige en zijn medgezel in de gevangenis te brengen, waar zij opgesloten werden in weerwil der krachtige vertoogen van onzen consul.

«Eene zoo klaarblijkelijke schending van het volkenregt mogt niet geduld worden. Den 20sten Julij stevende het Fransche evolutie-eskader van Toulon naar Tripoli, met last om de uitlevering der beide gevangenen te verwerven of de stad te vernielen. Den 28sten, ten één ure 's namiddags, kwam het voor de stad ten anker. Terstond trad de opperbevelhebber met onzen consul-generaal in overleg. De Pacha was reeds bij den aanvang van het geschil naar binnen 's lands vertrokken. Onverwijld werd de mudir of militaire gezagvoerder der stad opgeëischt, de gevangenen uiterlijk met zons-opgang van den volgenden dag, den 29sten, uit te leveren. Toen den 29sten, ten 7 ure 's ochtends, nog geen antwoord ontvangen was, haalde de consul-generaal zijne vlag in en begaf zich aan boord van het admiraalschip, gevolgd door verscheiden Christengezinnen van verschillende natiën, die op de bodems van het eskader werden opgenomen. De in de haven ten anker liggende handelsvaartuigen verwijderden zich van daar tot buiten bereik van het geschut. Het eskader was op het punt om na eene laatste opeisching het vuur te openen, toen ten 9 ure 's morgens de opperbevelhebber berigt ontving, dat de beide deserteurs zouden worden uitgeleverd. Ten 4 ure werden zij door een dienaar van den mudir bij den admiraal aan boord gebragt. Den 30sten des morgens is het eskader weder in zee gestoken. Had het bewind van Tripoli niet onverwijld de geeischte voldoening gegeven, dan zou ons eskader de regtmatige eischen van Frankrijk met geweld hebben doen gelden.»

— Prins *Jérôme Bonaparte* wordt overal op zijne reis met vele blijken van eerbetoon ontvangen; eergisteren is hij te Brest aangekomen, waar een bal georganiseerd was; de inwoners waren door eene proclamatie van den Maire uitgenoodigd de gevels hunner huizen met vlaggen te versieren en ze des avonds te illumineren.

— Velen zijn geërgerd door wat eenige dagen geleden op bevel van den President der Republiek in de kapel van Vincennes geschied is. Daar was, na de restauratie, een gedenkteeken voor den ongelukkigen jongen Hertog *van Enghien* opgerigt, die op last van *Napoleon Bonaparte*, kort voor zijne verheffing tot de Keizerlijke waardigheid, in Duitschland opgeligt, naar Vincennes vervoerd en daar, in het holle van den nacht, verraderlijk doodgeschoten werd. Dit monument nu is thans geheel afgebroken, het marmer naar de magazijnen op het Zwaneneiland vervoerd, het opschrift vernietigd en de lijkkist, zonder eenig opschrift, in een navenvertrek geplaatst. Dit nieuwe werk der duisternis is, even als vroeger de moord, door soldaten verrigt, nadat het gedenkteeken door *Lucien Murat* en eenige vertrouwelingen van *Louis Napoleon* in oogenschouw was genomen.

— In het officiële dagblad van Sicilië is een Koninklijk bevelschrift afgekondigd, waarbij gelast wordt, alle aan de Kroon behoorende gronden in Sicilië in veiling te brengen, en zulks ontheven van alle uitgangen of tienden. Men hoopte van dezen maatregel goede gevolgen voor de uitbreiding van den landbouw in het weleer zoo graanrijke eiland.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 75; 4½ pCt. 104,75; Nap. renten 104,25; Rom. L. 97.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten Augustus.

Den 17den zal de inwijding plaats hebben van een gedenkteeken ter eere van *Peter de Groote*, hetwelk door den adel van Vladimir opgerigt is te Verkove, op 4 wersten afstands van Pereisloff Zaleski, aan de oevers van het meer Pleatscheieff, alwaar de overblijfselen der vloot van *Peter I* bewaard worden.

— Men schrijft uit Berlijn, dd. 7 Augustus: De Nederl. hoogleeraar *M. de Vries*, die van wege het Nederl. taalcongres met nog eenige Hollandsche en Vlaamsche letterkundigen belast is met de taak tot het vervaardigen van een taalkundig woordenboek, bevindt zich op dit oogenblik in onze stad heeft een onderhoud gehad met den hoogleeraar *Jacob Grimm*, om diens rijke ervaring ten aanzien van het bedoelde woordenboek te raadplegen.

— De koninklijke Pruissische academie van wetenschappen heeft op nieuw de volgende prijsstof opgegeven: «Een onderzoek van den turf, bijzonderheid met het oog op de aanwending van dien en van de asch daarvan als

[illegible]." Deze prijsvraag was reeds in 1849 uitgeschreven, om in den loop der drie eerstkomende jaren te worden beantwoord; doch de akademie had daarop geen antwoord ontvangen.

Van onderscheiden zijden wordt gemeld dat den [illegible] dezer te Stuttgart eene conferentie zal plaats hebben van vertegenwoordigers van die tot het Tolverbond behoorende regeringen welke zich te Darmstadt vereenigd hebben in het verlangen om de vernieuwing van het Tolverbond afhankelijk te stellen van eene voorafgaande toetreding of toenadering van Oostenrijk. Op die conferentie zoude men trachten zich te verstaan over het na den door Pruissen aan zijne tol-bondgenooten gelaten bedenktijd te houden gedrag.

— De Keizer van Oostenrijk is op zijne reis den [illegible] dezer te Klausenburg in Zevenbergen aangekomen. Zijne Majesteit wordt in het midden dezer maand te Weenen terugverwacht, en men maakt aldaar reeds, ook van overheidswege, zoo groote aanstalten voor een feestelijke ontvangst, als of de reis van den monarch door Hongarije in de hoofdstad des Rijks nog meer de bevolking voor hem ingenomen heeft, dan volgens de officiele en de regeringsgezinde berigten in de Kroonlanden het geval is.

[illegible], volgens de bijzondere berigten, de bevolking van Weenen [illegible] om zoo groote aanstalten te maken als of de souverein van een roemrijken veldtogt teruggewacht werd, is de hoop dat eindelijk de hoofdstad van den sedert nu bijna vier jaren bestaanden staat van beleg zal verlost worden, wanneer de burgerij de blijken van [illegible] en slechte gezindheid, die zij bij den omwentelingstorm van 1848 gaf, door eene schitterende tentoonspreiding van onderdanentrouw uitwischt. De stedelijke raad doet reeds een gedenkpenning tot vereeuwiging van den blijden intogt slaan met het opschrift: «het dankbare Weenen aan hem die over de harten zijner volkeren zegeviert."

— De Tweede Kamer der Zwitsersche Bondsvergadering, de Nationale Raad, heeft den 5den dezer, na eene vrij kalme beraadslaging van drie dagen, met 79 tegen 18 stemmen besloten, tot de orde van den dag over te gaan omtrent het verzoekschrift waarbij namens de overgroote meerderheid der burgers van het kanton Freiburg vrijheid gevraagd werd om de tegenwoordige staatsregeling en regering des kantons aan eene volksstemming te onderwerpen. [illegible] Freiburg en de [illegible] in Zwitserland [illegible] opgenomen, het is eene beslissing van groot gewigt, waarvan de gevolgen zich verre uitstrekken kunnen.

— De Eerste Kamer der Bondsvergadering heeft in een anderen geest beslist omtrent een ander gevolg van den oorlog tegen het afzonderlijk verbond der Katholieke Zwitsersche kantons, omtrent de oorlogsschuld welke, evenzeer als het tegenwoordige radikale bewind van het kanton Freiburg, uit dien oorlog voortgekomen is. Men weet dat aan de overwonnen Katholieke kantons de afbetaling dier schuld, ten bedrage van omstreeks vijf millioen gulden, opgelegd is, en dat zij, daarin door vrijwillige bijdragen uit alle oorden van Zwitserland ondersteund, een gedeelte werkelijk hebben voldaan. De Raad der Kantons heeft thans met 27 tegen 13 stemmen besloten een verzoek om kwijtschelding van het overige dier schuld in te willigen.

ENGELAND.

LONDEN, den 7den Augustus.

Daar de Parlementsverkiezingen, met uitzondering van die voor drie vacante plaatsen, nu geheel afgeloopen zijn, geven de dagbladen op nieuw lijsten der verkozenen, met eene opgave der verhouding van hunne politieke zienswijze. 336 Leden behooren, volgens die opgave, tot de partij der vrijhandelaars en voorstanders van politieke hervormingen en 307 tot de ministeriële partij, terwijl 6 onder de onzijdigen gerangschikt worden.

— De persoon, die aan het dagblad de *Morning Chronicle* het veel besproken verdrag tusschen de drie Noordsche Mogendheden, betreffende den [illegible] loop der gebeurtenissen in Frankrijk, het eerst heeft medegedeeld, blijft, in weerwil der officiële tegenspraak van Pruissische en andere dagbladen, het werkelijk bestaan van dat verdrag en de juistheid zijner mededeelingen volhouden.

— Dezer dagen is te Londen eene grootsche onderneming tot stand gekomen, welke voor handel en verkeer gewigtige gevolgen zal hebben. Door het [illegible] ten bedrage van verscheiden honderd duizende ponden sterling, is men in staat gesteld eene Engelsch-continentale stoombootgemeenschap op uitgebreide schaal te grondvesten. Twintig stoomschepen zullen de havens van Amsterdam, Rotterdam, Hamburg, Bremen, Swinemunde, Kopenhagen en Stokholm met Londen, Liverpool en Plymouth in versnelde gemeenschap brengen. Zoo zal men b. v. in 44 uren van Kopenhagen en in 46 uren van Swinemunde te Londen kunnen zijn. Deze onderneming belooft ruime rente.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10den Augustus.

De heer *Verhaegen*, de [illegible] van volksvertegenwoordigers in de laatste zittingen, is jl. zondag bij den Koning ontboden. Het heeft niet weinig bevreemding gebaard dat tot beëindiging der ministeriële krisis de raad of de medewerking ingeroepen wordt van den staatsman, die sedert lang openlijk aan het hoofd der warme liberalen staat, en wiens herkiezing tot voorzitter der kamer op grond hiervan thans reeds van de zijde der conservative of zoogenaamde clericale partij aan alle gematigd denkenden ontraden wordt.

Intusschen heeft de minister van finantien Brussel Donderdag jl. verlaten en hij wordt eerst Dingsdag eerstkomende terugverwacht.

De heer *Liedts*, een dergenen die namens Belgie over de vernieuwing van het den 10den dezer afloopende handelsverdrag te Parijs onderhandelen, is Vrijdag jl. van daar te Brussel gekomen, en eergisteren weder naar Parijs vertrokken.

Een der Belgische oppositiebladen laat zich het volgende uit Parijs schrijven, onder dagteekening van den 7den dezer: « Waarschijnlijk wordt heden of morgen eene overeenkomst tot verlenging van het handelsverdrag tusschen Belgie en Frankrijk onderteekend. Daardoor heeft de Prins-President de onwaarheid willen doen blijken van het door Belgische ministeriële bladen verspreide gerucht dat hij tegen Belgie of deszelfs Koning vijandig gestemd zoude zijn. Belgie dient uit de dwaling gebragt te worden en te vernemen dat het eenige beletsel tegen eene goede nabuurschap, van het Belgische ministerie voorkomt. Doch daar dit ministerie thans aftreedt, heeft het Fransche gouvernement door een openlijk blijk de Belgen willen in staat stellen om de waarde te beoordeelen van de aantijgingen waarmede de Belgische ministeriële pers den Prins-President stelselmatig vervolgt. De President is te wel met de wederzijdsche belangen der beide landen bekend om het wenschelijke eener goede nabuurschap uit het oog te verliezen, maar het is hem ook bekend dat die goede nabuurschap thans voor hem persoonlijk niet bestaat; en van daar al de moeijelijkheden die de Belgische onderhandelaars hier ontmoet hebben. Belgie gedrage zich zoo verstandig als het zich altijd betoond heeft, en al die moeijelijkheden zullen welhaast verdwenen zijn. Mogt het echter volharden in een stelsel van vijandigheid tegen den man van Frankrijks keuze, dan zou de Prins, en met reden, Belgie aan zich zelf overlaten. De Prins is geen vijand van Belgie of van deszelfs Koning: er bestaat geen andere vijandschap dan van de aftredende Belgische ministers tegen den President: de onderteekening eener voorloopige overeenkomst is daarvan een bewijs.

— Uit de berigten der ministeriële Belgische bladen blijkt dat de Belgische regering er op rekent, dat in de eerste dagen dezer week eene overeenkomst tusschen Belgie en Frankrijk zal tot stand komen, volgens welke, in afwachting van eene bepaalde overeenkomst tot vernieuwing van het met den 10den dezer afloopende handelsverdrag, alles tot in de maand Februarij aanstaande op den tegenwoordigen voet zal blijven; zullende in dat geval de Belgische wetgevende kamers onverwijld tot goedkeuring dier overeenkomst worden bijeengeroepen.

— Den 24. en 25. dezer zullen door de Koninklijke Belgische Yachtclub te Antwerpen wedvaarten gehouden worden. Die wedvaarten maken echter slechts een klein gedeelte uit van het programma der feesten, in den loop dezer maand te Antwerpen te geven. Die festiviteiten zullen Zaterdag avond den 21. dezer aanvangen met het bespelen der klokken en eene serenade bij fakkellicht. Zondag den 22sten hebben wedstrijden van boogschutters plaats; wordt de tentoonstelling van bloemen en vruchten geopend, en worden verschillende bals en landelijke feesten gegeven. Maandag den 23. wordt door de maatschappij *de Dageraed* een wedstrijd in Vlaamsche declamatie en door de maatschappij *l'Union* een muziekfeest gegeven; hebben op verschillende pleinen volksvermakelijkheden plaats; zal een luchtballon worden opgelaten; zal het muziekkorps van het legioen der burgerwacht een concert geven; zal de toren ten negen ure des avonds worden verlicht door middel van electrisch vuur, voorstellende het opgaan der zon, en ten half tien uren door middel van Bengaalsch vuur van verschillende kleuren; wijders zal een volksbal plaats grijpen en zullen de maatschappijen *de Dageraed*, *l'Union* en *Guillaume Tell* fêtes champêtres geven. Dingsdag den 24sten zullen de wedvaarten der Yachtclub plaats hebben, zal de maatschappij *voor Taal en Kunst* eene letterkundige en muzikale zitting houden; zullen weder verschillende bals en concerten worden gegeven, zullen verschillende waterspelen en een Venetiaansch feest op de Schelde gehouden worden, terwijl alles met een groot vuurwerk zal worden besloten. Woensdag den 25sten eindelijk hebben nog verschillende wedvaarten plaats.

— Zondag is te Antwerpen bij gelegenheid van de opening der nationale tentoonstelling van schoone kunsten, het in het museum opgerigt gedenkteeken voor den beroemden schilder *M. I. van Bree* plegtig ingewijd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den Augustus.

Wij hebben het genoegen onzen geachten lezers te kunnen mededeelen, dat de eenparige pogingen, welke zoo wel door den Raad dezer stad, de Kamer van Koophandel en Fabrijken alhier, als door eenige honderden In- en Opgezetenen van het arrondissement Breda, met betrekking tot de voorgenomene *Spoorweg-verbinding tusschen Nederland en België*, in het belang van deze stad en hare omstreken, zoo bij Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning, Z. Exc. den Heere Minister van Binnenlandsche Zaken als andere hooge autoriteiten zijn aangewend geworden, met een allezins gewenschten uitslag bekroond zijn.

Uit een *officieel* dezer dagen door tusschenkomst van den Heere Staatsraad, Commissaris des Konings in onze provincie van wege het Ministerie van Binnenlandsche Zaken ontvangen schrijven, is ons namelijk tot onze groote geruststelling gebleken:

«Dat, alhoewel, ingevolge het met België gesloten verdrag, de weg over «*Rozendaal op de Roode vaart* zal worden aangelegd, echter, ten einde «*Breda* niet van de gemeenschap uit te sluiten en eene uitbreiding over «*Gorinchem* en *Utrecht* mogelijk te maken, er bij is bedongen, dat van «*Rozendaal* een *zijtak naar Breda* zal worden gemaakt, in de uitvoering «van welk werk GELIJKTIJDIG met het daarstellen van den hoofdweg zal «worden voorzien."

Wij verheugen ons er alzoo bijzonder in, vooral uit dit laatste, te hebben mogen ontwaren dat de [illegible] de Hooge Regering hebben mogen ingang vinden en deze zich heeft beijverd om, zoo veel immer doenlijk, de gewigtige belangen ter dezer zake van het door ons bewoonde eeni[illegible]

volles als schoone en belangrijke Arrondissement, bij de onderhandeling deswege met België, in gezette overweging te nemen en bevorderlijk te zijn.

— Volgens de *Amsterdamsche Courant* is het spoorwegkontract met België door den Koning geratificeerd en kan men de tijding der uitwisseling van 't zelve dagelijks uit België te gemoet zien.

— Aanstaanden Vrijdag den 13den dezer zal van hier, onder bevel van den Majoor *Verschoor*, naar 's Bosch vertrekken het 3e bataillon van het in onze vesting in garnizoen liggend 5de regiment infanterie; voorts zullen naar 's Bosch marcheren een bataillon uit Grave, onder bevel van den Majoor *Thomasset*, het korps jagers te paard uit Tilburg, hetwelk in den omtrek van 's Bosch zal worden gekantonneerd, en eene batterij artillerie uit Nijmegen. Al deze troepen zullen gezamentlijk met het garnizoen van 's Hertogenbosch, in het geretrancheerde kamp te Vught, gedurende eene maand groote manoeuvres verrigten.

Bij zijner Majesteits besluit van den 4den Augustus jl., no. 39, is op zijn daartoe gedaan verzoek eervol uit zijne betrekking ontslagen: *H. J. van Goor*, als griffier bij het kantongeregt te Boxtel.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 4den dezer, op voordragt van den Minister van Binnenlandsche Zaken, bepaald, dat de inschrijving op de rolle der studenten van eene hoogeschool of het athenaeum te Amsterdam of Deventer voortaan zal geschieden, zonder dat het noodig zij eenig getuigschrift omtrent vroegere studien te vertoonen.

— Bij besl. van den 6, no. 51, is tot rector-magnificus der hoogeschool te Groningen, voor het akademie-jaar 1852—1850, benoemd de hoogleeraar *P. Hofstede de Groot.*

— De commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het onderzoek van de twee ter Rekenkamer opgenomene en afgesloten rekeningen, wegens de ontvangsten en de uitgaven der 3 per cents leening en de conversie van den jare 1844, heeft haar verslag deswege opgemaakt. De commissie heeft daarbij verklaard, dat zij deze rekeningen heeft getoetst aan de artt. 1 en 2 der wet van den 20 Mei 1847, en de daarbij gevoegde staten sub litt. A en B, en van oordeel is, dat op hetgeen bij de wet is vastgesteld en goedgekeurd, niet kan, niet mag worden teruggekomen.

Uit de eerste rekening blijkt, dat de geheele ontvangst, ter zake van de bedoelde vrijwillige leening, heeft bedragen *f* 122,699,405,44, en de uitgave, naar aanleiding van den staat A, *f* 122,506,026,09, zoodat daarvan nog beschikbaar was gebleven een saldo van *f* 193,379,46.

Dit saldo is als eerste post gebragt op de tweede rekening, gegrond op staat B; en daaruit blijkt, dat in het geheel minder in uitgave is verevend, dan was toegestaan, *f* 18,056.01, en minder in ontvangst dan was geraamd, *f* 6141.87; weshalve de tweede rekening sluit met een batig slot van *f* 202,738,71, waarvan de bestemming, naar het oordeel der commissie, nader bij de wet zal behooren te worden geregeld,

Ten slotte is de commissie van gevoelens, dat de ingezondene stukken en de inzending daarvan voor de Kamer tot geen ander gevolg kunnen leiden, dan om die voor kennisgeving aan te nemen.

— Het *Algemeen Handelsblad* zegt, dat de heer *van Sonsbeeck*, minister van buitenlandsche zaken, Zaturdag, na afloop van een gehouden Ministerraad, besloten heeft zijn ontslag in te dienen en nog dienzelfden avond gevolg aan dat besluit heeft gegeven.

— Uit 's Hage schrijft men, dat het paleis vroeger bewoond door Z. M. *Willem II*, staande op den Kneuterdijk en dat door het bijgebouwde Gothische gebouw in het Noordeinde uitkomt, thans door Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, na de voltrekking van zijn huwelijk zal betrokken worden. Reeds is men bezig daaraan de noodige herstellingen te doen en zal het paleis tevens nieuw gemeubileerd worden.

— Maandag morgen is H. M. de Koningin van het Loo te Arnhem gekomen, en heeft na een half uur toevens, de reis van daar naar Ischl voortgezet.

— Naar men verneemt heeft het H. M. onze geëerbiedigde Koningin behaagd den boekhandelaar *J. J. van Bredenode*, te Haarlem, eene buitengemeen fraaije pendule te vereeren, als bewijs van Hr. Ms. hooge belangstelling, in het door hem uitgegeven wordende *Album der Schoone Kunsten*, tijdschrift ter bevordering van kunst en wetenschap en eene gallerij portretten voorstellende van onze meest beroemde landgenooten.

— Uit Kampen schrijft men dat vele personen van elders daar aankomen, om hunne zonen voor het examen tot admissie bij het instructie-bataillon aan te bieden. Den 5den dezer werden ongeveer zestig jongelieden daarvoor aangenomen. Als het op die wijze voortgaat zal de vergrooting, welke de kaserne, ingevolge het daarvan gemaakt bestek, ondergaan moet, niet meer genoegzaam wezen, nog vóór dat de nieuwe gebouwen allen gereed zijn.

— Uit Harderwijk schrijft men van den 6den dezer: «Den 17den dezer zal van hier, per scheepsgelegenheid vertrekken een detachement Afrikaansche militairen, sterk 33 onder-officieren en manschappen, om den volgenden dag te Rotterdam over te gaan aan boord van het schip *Catharina*, ten einde naar de kust van Guinea te worden overgevoerd. Met gemelden bodem zal mede vertrekken de officier van gezondheid 3de klasse *E. F. Meijer*, bestemd naar Oostindië.

— Gisteren morgen heeft te Amsterdam de 68ste Algemeene Vergadering van de Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* plaats gehad. De voorzitter en medebestuurder Mr. *H. Beijerman*, opende de vergadering met eene belangrijke rede: *Over de geschiedenis des Vaderlands als een kostbaar erfgoed van Nederlandsche kinderen en hun op de school niet te onthouden noch verminkt voor te stellen.* Na deze redevoering bragt de secretaris verslag uit nopens den toestand der Maatschappij, welke over het algemeen gunstig is te noemen. Het verlies van drie bestaande departementen werd vergoed door eene aanwinst van zeven nieuwe, als: Bennebroek, Batavia, Egmond, Baflo, Bergen, Emmen en Banjoemaas. In Indië heerschte levendige belangstelling in de oprigting van departementen. Het gezamentlijk aantal departementen bedraagt thans 298 en dat der leden 14653. Aan het verdienstelijk lid van het hoofdbestuur, onlangs overleden, werd eene welverdiende hulde gebragt. Tot algemeenen penningmeester was verkozen de heer *J. Fock*, terwijl in plaats van de aftredende stemhebbende hoofdbestuurders waren gekozen de HH. *Boeke* en Mr. *Berg van Dussen Muilkerk*. De bemoeijing betreffende de uitgave van schoolprenten en die van kleine stukjes werd voortgezet. Het schoolfonds erlangt gewenschte uitbreiding. Aan 64 personen zijn, wegens edelmoedige bedrijven, onderscheidingen toegekend. Aan 42 herhalingsscholen, 26 volkszangscholen, 3 onderwijzers-zangvereenigingen, 7 bewaarscholen en 6 gijmnastiescholen zijn geldelijke subsidiën verleend, ter somma van nagenoeg *f* 8000. Er bestaan 262 volksleesbibliotheken bij de Maatschappij. Onderscheidene werken moeten herdrukt worden; zoo is bijv. de *Geschiedenis van Jozef* reeds vijftien maal herdrukt, en daarvan wordt nu eene nieuwe oplaag gereed gemaakt van 10,000 exemplaren.

De geldmiddelen der Maatschappij staan gunstig; met inbegrip der reserve is er een batig saldo op de rekening van *f* 34,535.

Vervolgens werd verslag uitgebragt wegens de uitgeschreven prijsvragen, waaruit bleek dat van de vier vragen slechts op drie antwoorden was ontvangen en alleen voor No. 4 waarbij verlangd was een volksleesboekje, onder den titel: *Eigen brood boven al*, eene bekrooning had plaats gevonden en wel op het derde antwoord, waarvan schrijver bleek te zijn de heer *J. R. Eilers Koch*, Ev. Luth. predikant te Pekel-Aa.

Bij de stemming over de nieuwe prijsvraag werd als zoodanig gekozen No. 27, waarbij gevraagd werd: *Een Handboek voor het patronaat der armen.*

— Zaturdag hadden te Scheveningen de aangekondigde wedrennen plaats, uitgeschreven door de societeit tot aanmoediging der verbetering van het paardenras in Nederland. Aanvankelijk liet zich geen gunstige afloop voorzien, daar toch den ganschen voormiddag het weder betrokken was en zware regenbuijen beurtelings invielen. Niettemin nam op den middag de wedren een aanvang en werd, daar het weder gaandeweg opklaarde, en zelfs vrij goed bleef, voortgezet en liep in goede orde af. Omstreeks ten 4 ure werden de onderscheiden prijzen aan de winners uitgereikt, onder de uitvoering van de Vaderlandsche liederen en bij een toevloed van het inmiddels zeer toegenomen aantal aanschouwers, waaronder zich de beroemde *Jenny Lind* bevond.

— Naar men verneemt ontwaarden in den nacht van 4 op 5 dezer omstreeks twee ure onderscheiden personen te Goes eene schudding van den grond, waardoor aan eene ligte aardbeving gedacht werd.

— Den 4den dezer had in de gemeente Oostburg in Zeeland eene voorafbeschrevene bijeenkomst plaats van de burgemeesters der achttien gemeenten, uitmakende het 4de district van Zeeland. Zij werd bijgewoond door het meerendeel dier heeren of hunne plaatsvervangers, en had ten doel, om eene gelijke plaatselijke belasting over al die gemeenten in te voeren. Er werd besloten, om van de verschillende gemeentebesturen een besluit uit te lokken, waarbij eene belasting van 100 pct. op de dranken (wijn en bier uitgezonderd) zou worden geheven, ter vervanging der voormalige provinciale belasting, strekkende tot het oprigten van een nieuw fonds, hetwelk jaarlijks over de 18 gemeenten, naar verhouding van het aantal bewoners zou worden verdeeld.

— Uit Nieuwerkerk (Duiveland) wordt gemeld, dat in den avond van den 30 julij jl. onder die gemeente een met hooi beladen wagen is omgeslagen, met dat ongelukkig gevolg, dat twee broeders, die zich op denzelven bevonden, zoodanig onder het hooi zijn geraakt, dat het alleen is mogen gelukken den oudste van beiden bij het leven te behouden; de andere, een jongeling van 15 jaren, is daarbij gestikt.

— Ongeveer 200 Arnhemsche burgers bragten in den avond van 6 dezer, eene serenade met fakkellicht, aan het Stedelijk Bestuur. Eene commissie van 12 leden bragt, bij monde van den heer *van Triest*, aan gemeld bestuur den dank der burgerij, voor de zorgen die het wijdt aan den bloei dier stad.

De heer burgemeester beantwoordde die toespraak door de bekentenis, dat hij het een geluk achtte aan het hoofd eener burgerij, als die van Arnhem, te staan en met den wensch, dat de welvaart dier stad steeds mogt toenemen.

— Dezer dagen is op den drooggemaakten grond van het Haarlemmermeer, op de hoogte van het Lutke-meertje, eene verzameling van menschenbeenderen ontdekt, welke men, op goeden grond, kan houden voor de overblijfselen van het kerkhof van het dorp Nieuwerkerk, 't welk, volgens zekere kaart van 1531, daar gelegen is geweest, doch door het meerwater overstroomd en verlaten is geworden. Het heeft niet aan personen ontbroken, die zich zeer bereidvaardig hebben betoond, om zich van dat gebeente meester te maken en weg te voeren, doch de bevoegde overheid heeft daarin voorzien, en deze lieden zijn door de hulp-marechaussee afgewezen.

— In den avond van den 8sten is onder de gemeente Leempde brand ontstaan in eene kapitale bouwhoeve, toebehoorende aan den heer *van der Ven* te Boxtel en bewoond door den landbouwer *C. van der Velden*. De hoeve met al wat zich daarin bevond is een prooi der vlammen geworden. Alleen de bewoners en het vee zijn gered.

— Hoe gevaarlijk het is, gedurende het woeden van onweders onder boomen te schuilen, daarvan heeft men den 4 Augustus op nieuw een overtuigend bewijs gezien. Op het boerenerf *de Wetering*, een half uur van Nijkerk gelegen, staat tusschen de vruchtboomen een zeldzaam hooge denneboom. Deze is in den namiddag van genoemden dag door den bliksem getroffen, en wel op eene zonderlinge wijze; de straal is er aan den zuid-

kant opgeschoten, is noordwaarts gebogen en heeft de bast des booms wel 60 voet ver geworpen; de kruin is onbeschadigd gebleven, zoo ook naar het schijnt de wortel, want het achtergebleven ongeveer vier duim breed spoor in den stam loopt te niet op ongeveer twee voet boven den grond.

Op den bouw-esch te Waterbork (Drenthe) zijn insgelijks op dien dag een aantal schoven rogge door eene waterhoos door elkander geslingerd, en sommigen op meer dan 300 ellen afstand in een dennenbosch weder nedergeworpen. Naar men verneemt, moet eene vrouw, die onder een hok koorn voor den regen beschutting zocht, door dien hoos op eenigen afstand in eene drooge sloot geworpen zijn.

Ook van andere Drentsche plaatsen verneemt men dienaangaande bijzonderheden. Te Gees, gemeente Oosterbesselen, zijn twee paarden, die voor een open wagen gespannen waren, door den bliksem gedood, terwijl de beide personen, die bij den wagen behoorden, de zoon van den landbouwer *A. Heelig* en de vrouw van den schoenmaker *W. Stevens*, die zich tusschen den wagen en de paarden voor den regen verschuilden, op den grond werden geworpen, zonder eenig ander letsel te bekomen, dan stijfheid en pijn in alle leden, welke den volgenden dag echter reeds minder waren.

— In de *Amsterdamsche Courant* leest men het volgende:

» Wij vernemen dat de heer *C. W. M. van de Velde* van zijne reis naar Syrië en Palestina teruggekeerd is. Zeven maanden wijdde hij toe aan de naauwkeurigste opmetingen die in het midden van opstand, willekeur der volken, ongezondheid van het klimaat en velerlei ontberingen konden geschieden. Het is nu mogelijk geworden eene geographische kaart van dit Land te geven naar de behoefte des tijds en der wetenschap. De heer *van de Velde* trof op zijne reis den beroemden hoogleeraar *Robinson* uit Noord-Amerika, met wien hij menigen dag te zamen reisde. Zij zijn te zamen teruggekeerd, beiden naauwelijks aan de Syrische koorts ontkomen. Uit Noord-Amerika zijn den heer *van de Velde* de rijkste aanbiedingen gedaan voor zijne kaarten en teekeningen. Doch wij vernemen dat hij voor alsnog zich slechts bezig wil houden met het voltooijen zijner kaarten en teekeningen, en het gereed maken van eene uitvoerige beschrijving zijner reis, om daarna te beslissen in welk Land en taal hij de beschrijving zijner pittoreske en geographische reis het eerst zal uitgeven. Een verblijf van zeven maanden in een Land niet veel grooter dan Nederland en België, onafgebrokene opmetingen en reistogten onder de grootste ontberingen en de vreemdste lotgevallen kan niet anders dan hoogst belangrijk zijn. Wij verheugen ons dat een Nederlander deze reis volbragt. Wij vernemen dat ook vele der belangrijke vragen van prof. *Ritter*, te Berlijn, door den heer *van de Velde* zullen kunnen beantwoord worden.

MIDDEL TEGEN DE RUNDVEEZIEKTE;

door Professor LEONHARDI, te *Leipzig*.

Bij de rundveeziekte, welke, zoo als bekend is, sedert vorigen herfst in verscheiden streken van Pommeren woedde, hebben, onder anderen, in het Neustettinsche ambtsdorp Flederborn, alle huishouders hun geheele vee-bestaan verloren, uitgezonderd alleen den heer *Steinke*, van wien niet een éénig stuk vee is omgekomen. Deze bijzonderheid had ook plaats, toen voor eenige jaren in 't zelfde dorp, onder 't rundvee, de longziekte heerste; terwijl te dier tijd andere huislieden hun vee zagen omkomen, verloor de gemelde *Steinke* niet een enkel stuk. Uit oorzaak van deze in 't oog loopende omstandigheid, liet de krijgs- en domeinen-kamer te Stettin, dit bijzonder verschijnsel door een daartoe afgezonden commissaris onderzoeken; en het was aan dezen, dat de landman *Steinke* te kennen gaf, een slikmiddel te hebben, aan welk hij de behoudenis van zijn vee-bestaan te danken had; dit middel bestond uit de volgende zamenstelling:

2 Lepels Teer.
2 Handenvol Zout.
1 Handvol Knoflook.
1 Eetlepelvol Moederkruid, en Kamillen.
(*Matricaria, Parthenium et Chamomilla*).
1 Eetlepelvol Pestkruid of Hoefbladen.
(*Tussilago Farfara en Petasites*).
1 Eetlepel Mierik; en
2 Eetlepels gebrande en gestotene Jeneverbessen.

Alles wordt goed onder elkander gemengd, en een lepelvol daarvan, des morgens vroeg, ieder stuk vee, met een penseel of kwastje, in den mond gestreken. Daar nu vorenstaande ingedriënten, volgens het getuigenis van 't sanitats- of gezondheids-collegie, de verrotting of het bederf krachtig wederstaan; zoo brengt de krijgs- en domeinenkamer dit middel tegen de rundveeziekte door deze ter algemeene kennis, opdat, tot voorkoming der besmetting, naar een iedere goedvinden, hiervan gebruik kan worden gemaakt.

Bij deze gelegenheid (vervolgt de heer *Leonhardi*) moet ik aanmerken, dat toen wijlen mijn vader mij in Saksen in de landhuishoudkunde practisch onderwijs gaf, hij altoos in 't voorjaar eenige dagen voor 't uitdrijven, dewijl wij eene weide hadden die wat moerassig was, als ook de eerste 14 dagen dat het vee reeds in de weide liep, om den andere dag hun 't zelfde slikmiddel gaf; met dit onderscheid echter, dat de beide sterkst werkende middelen tegen 't bederf, namelijk het moeder- en pestkruid, daarbij niet gebezigd werden; terwijl de op alle velden groeijende kamillen, veel loogende stof bezitten, en de hoefbladenloog *Tart. Vitr.* en *Sal. Digestivus* levert. De jeneverbessen liet mijn vader niet branden, maar raauw stooten. — Ik leerde toen ook, bij 't uit wortels en kruiden bestaande winter-voeder, het aanmengen met mierik en jeneverbessen, waarmede hij bij afwisseling, eenmaal des weeks zoo lang aanhield, als de winter-voeding duurde. Van gelijke wijze bediende zich ook vrouwe van Damnitz, geboren Rostitz, te Kemlitz, waar zeer veel met wortels en kruiden gevoerd wordt.

Ik zelve heb in mijn practische loopbaan ook die wijze van voeren nagevolgt en evenmin als mijn vader, aan besmettelijke ziekten eenig sterfgeval gehad.

(*Getrokken uit het Dagblad* Die Policey Blätter, *en medegedeeld door den heer P. Griethuizen, te Amsterdam.*)

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 9 Augustus.

Poolsche TARWE ter Verzending en aan Consumtie merkelijk hooger: Roode soorten goed prijshoudende. Verkocht: in Entrepôt 131 ℔ b. Poolsche *f* 294; in Consumtie, 130 ℔ b. Poolsche *f* 295, 296, 300; 130 ℔ Walvener *f* 275; 126 ℔ Norden *f* 225; 122, 125 ℔ Vriess. *f* 200, 208.

ROGGE in 't eerst tot vorige, daarna tot iets hoogere prijzen ter binnenlandsche verzending; verkocht: 121, 122 ℔ Pruiss. *f* 176, 180; 123 ℔ Odessa *f* 180; 115 ℔ O. Gedroogde *f* 155, 157; 122 ℔ Wismar *f* 178.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd: 123, 124 ℔ Amersf. *f* 197, 200; 120 ℔ Groot-Brab. *f* 185.

KOOLZAAD onveranderd; O. Holst. 50 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: in Sept. eerstk. $53\frac{1}{2}$ P. vl.; in Oct. eerstk. $54\frac{1}{2}$ P. vl.; in Nov. eerstk. 55 P. vl.; in April eerstk. $56\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD in één doen; 109 ℔ Archangel *f* 275.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 31; Vlieg. *f* 30; 1 Sept. eerstk. *f* $30\frac{1}{4}$; 1 Oct. eerstk. *f* $31\frac{1}{4}$; 1 Novemb. eerstk. *f* $31\frac{3}{4}$; 1 Decemb. eerstk. *f* $32\frac{1}{4}$; 1 Mei eerstk. *f* $33\frac{1}{4}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $31\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $30\frac{1}{4}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 39.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 58 à 62. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* $8\frac{1}{2}$ à *f* $10\frac{1}{2}$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 10 AUGUSTUS 1852.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	9,50	tot *f*	9,60.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	6,50.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	6,40	» »	6,80.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	3,30.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,17.
Een lucht Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,17.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	$0,26\frac{1}{2}$
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,29.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond Boter			»	0,68.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot *f*	2,10.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2,20.
Het 1000 Doof Hout			»	1,90.
De kar Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,00
De 100 Mutsaard			»	3,01.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (10 *Augustus*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. 64, $\frac{1}{16}$, 64; 3 pCt. $76\frac{1}{4}$; Certif. 4 pCt. $96\frac{5}{8}$; O. Ind. Leen. 4 pCt. $95\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$; Amort.-Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $95\frac{3}{8}$; Aand. Rijn-spoorw. $101\frac{3}{4}$; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Fr. Oblig. 3 pCt. $79\frac{3}{4}$; Spanje onbep. st. $22\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; 3 pCt. $49\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $44\frac{7}{8}$, 45; Coup. Bewijzen $2\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$; Amort. Sch. $5\frac{15}{16}$, $6\frac{1}{8}$, $5\frac{15}{16}$; Portugezen te Londen 3 pCt. 41; 4 pCt. $37\frac{7}{8}$; Oude Russen $108\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; dito 1828—29 $106\frac{5}{8}$; 4 pCt. bij *Hope* $92\frac{5}{8}$; Id. bij *Stieglitz* 92; Certif. van Assign. 6 pCt. 73; Oostenr. Metall. 5 pCt. $77\frac{3}{4}$, 78; Nieuwe 5 pCt. $90\frac{5}{8}$, $\frac{13}{16}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{5}{8}$; Mexico 27, $26\frac{15}{16}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.